

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 555/2025-61

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného AK Antol, s.r.o., Hviezdoslavova 546/14, Pezinok, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Ndc/6/2025 z 30. apríla 2025 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 11. augusta 2025 sa sťažovateľ domáhal vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 30Up/1168/2023 a postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní, ako aj v tomto konaní vydaným napadnutým uznesením tak, ako to je označené v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľ navrhol zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie. Súčasne navrhol priznať mu náhradu trov konania v sume 638,11 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ podal 26. júna 2023 na okresnom súde návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa proti žalovanej (JFK Development, s. r. o.) domáhal zaplatenia sumy 24 329,76 eur s príslušenstvom. Okresný súd vydal 17. júla 2023 platobný rozkaz, proti ktorému podala žalovaná odpor. Odpor bol podaný právnym zástupcom žalovanej, ktorého splnomocnila na zastupovanie v upomínacom konaní konateľka žalovanej Ing. Katarína Baloghová na základe plnomocenstva z 28. júla 2023.

3. Vo vyjadrení k odporu sťažovateľ okrem iného akcentoval vadu plnomocenstva z dôvodu, že bolo podpísané len konateľkou, pričom z obchodného registra vyplýva, že písomnosti spoločnosti podpisujú a za spoločnosť konajú vždy aspoň dvaja konatelia spoločne. Z uvedeného dôvodu preto odpor nebol podaný oprávnenou osobou a bolo potrebné ho odmietnuť.

4. Okresný súd následne 18. septembra 2023 upovedomením o postúpení veci oznámil sporovým stranám postúpenie veci Mestskému súdu Košice podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na jej prejednanie podľa ustanovení Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

5. Vo vyjadrení z 20. januára 2025 sťažovateľ poukázal na rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 302/2023 z 2. októbra 2024 a sp. zn. IV. ÚS 635/2024 zo 17. decembra 2024, ktorými boli ústavné sťažnosti žalovanej odmietnuté ako podané neoprávnenou osobou (plnomocenstvo v konaní pred ústavným súdom udelené právnenému zástupcovi bolo podpísané len konateľkou).

6. Mestský súd vyslovil 28. februára 2025 nesúhlas s postúpením veci a predložil spis bez rozhodnutia najvyššiemu súdu na rozhodnutie o príslušnosti.

7. Najvyšší súd napadnutým uznesením rozhodol o tom, že nesúhlas mestského súdu s postúpením veci okresným súdom je nedôvodný a na prejednanie a rozhodnutie sporu je príslušný mestský súd. Zdôraznil s odkazom na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/177/2009 z 30. júna 2010 nevyhnutnosť preskúmať, či nedochádza k stretu záujmov medzi obchodnou spoločnosťou a jej štatutárnym orgánom a či tento stret je riešiteľný podľa ustanovení Obchodného zákonníka, pričom v prípade situácie neriešiteľnej podľa ustanovení Obchodného zákonníka bude prichádzať do úvahy *analogia legis* § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, ktorého záujmy sú v rozpore so záujmami zastúpeného. V podstatnom akcentoval právo nielen fyzickej osoby, ale aj právnickej osoby mať zabezpečený prístup k súdu, a to analogickým použitím § 69 CSP, ktorý umožňuje ustanoviť opatrovníka len fyzickej osobe aj na prípad zastúpenia právnickej osoby (obdobne nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 589/2022 z 12. októbra 2023).

8. Uznesením ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 555/2025 z 25. septembra 2025 bola ústavná sťažnosť sťažovateľa prijatá na ďalšie konanie v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ argumentuje nedôvodnosťou napadnutého uznesenia najvyššieho súdu s ohľadom na § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka, v súlade s ktorým musela byť plná moc na zastupovanie advokátom podpísaná oboma konateľmi, a odkazuje aj na rozhodnutia ústavného súdu z 2. októbra 2024 a zo 17. decembra 2024 (bod 5 tohto nálezu), v ktorých boli ústavné sťažnosti žalovanej za totožných podmienok odmietnuté ako podané neoprávnenou osobou.

10. Poukazujúc na rozhodnutia ústavného súdu, argumentuje, že aplikácia § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka na prejednávany prípad vzťahu medzi obchodnou spoločnosťou a štatutárnym orgánom je vylúčená. Podľa sťažovateľa správne mal byť aplikovaný § 135a ods. 2 Obchodného zákonníka

o zodpovednosti konateľ'a za vzniknutú škodu a na podporu svojej argumentácie poukazuje aj na ďalšie rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 404/2025 z 23. júna 2025 vo veci žalovanou podanej ústavnej sťažnosti, ktorá bola obdobne odmietnutá ako podaná neoprávnenou osobou.

11. Postup najvyššieho súdu, ako aj napadnuté uznesenie ním vydané sťažovateľ namieta pre arbitrárnosť, nepreskúmateľnosť a nepresvedčivosť.

III.

Vyjadrenie najvyššieho súdu, zúčastnených osôb a replika sťažovateľ'a

III.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

12. Na výzvu ústavného súdu sa k ústavnej sťažnosti vyjadril najvyšší súd v zastúpení jeho podpredsedníčkou prípisom sp. zn. KP3/2025-385, Cpj 236/2025 z 1. októbra 2025, v ktorom bolo zvýraznené ponechanie rozhodnutia vo veci na úvahe ústavného súdu. Prílohou prípisu bolo vyjadrenie predsedníčky senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu JUDr. Jany Haluškovéj, ktorá navrhla ústavnej sťažnosti nevyhovieť.

13. V podstatnom predsedníčka senátu zdôraznila, že najvyšší súd uviedol dôvody svojho rozhodnutia jasne a presvedčivo, a preto nemožno hovoriť o jeho arbitrárnosti. V konkrétnostiach poukázala na závery obsiahnuté v bodoch 13 a 14 odôvodnenia napadnutého uznesenia a vedúce k presvedčeniu, že postupom najvyššieho súdu nedošlo k porušeniu sťažovateľom označených práv.

III.2. Vyjadrenie konateľ'ky – zúčastnenej osoby:

14. Vzhľadom na nosnú námietku posudzovanú v rámci preskúmavania kauzálnej príslušnosti všeobecných súdov atakujúcu (ne)vadnosť procesného úkonu podania odporu žalovanou obchodnou spoločnosťou pri existencii splnomocnenia na tento úkon podpísaného len jedným z konateľ'ov tejto obchodnej spoločnosti pri súčasne platnom pravidle, podľa ktorého za obchodnú spoločnosť konajú vždy aspoň dvaja konatelia spoločne, ústavný súd vyzval na vyjadrenie oboch konateľ'ov žalovanej.

15. Konateľ'ka žalovanej Ing. Katarína Baloghová vo vyjadrení z 5. novembra 2025 potvrdila existenciu konfliktu záujmov medzi konateľ'mi žalovanej, a to z dôvodu tvrdenia, že predmetom sporu je záväzkový vzťah medzi konateľ'om žalovanej a sťažovateľ'om (žalobcom), ktorý sa domáha získania exekučného titulu proti žalovanej obchodnej spoločnosti JFK Development, s. r. o., hoci plnenie, ktorého sa domáha, mal podľa uzavretých dohôd poskytnúť sťažovateľ'ovi sám konateľ' žalovanej Ing. Jaroslav Lžičař ako fyzická osoba.

16. Ústavnú sťažnosť považuje za nedôvodnú, keďže napadnuté uznesenie má výlučne procesný charakter a nezasahuje do hmotných práv sťažovateľ'a. Napadnuté rozhodnutie nie je konečným rozhodnutím. Okrem toho sťažovateľ sa domáha revízie právneho názoru najvyššieho súdu v otázke príslušnosti, no ústavná sťažnosť nie je mimoriadnym opravným prostriedkom.

17. Ústavná sťažnosť je zároveň predčasná a nevyhovujúca princípu subsidiarity.

18. Kľúčovú tézu sťažovateľa o neoprávnenom odpore považuje konateľka za formalistickú a zároveň odopierajúcu prístup právnickej osoby k súdu. Postup najvyššieho súdu je ústavne konformný, keďže dáva prednosť reálnej ochrane pred formalizmom.

19. Rozhodnutia ústavného súdu (III. ÚS 302/2023, IV. ÚS 635/2024, I. ÚS 404/2025) nie sú použiteľné na prejedávanú vec, keďže sa týkajú konania pred ústavným súdom. Odlišný procesný kontext znemožňuje mechanickú transpozíciu citovaných uznesení na posudzovanú vec.

20. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno označiť za arbitrárne, keďže najvyšší súd sa v ňom argumentačne vysporiadal s otázkou stretu záujmov, odkázal na judikatúru a hľadal riešenie, ktoré nepoprie prístup k súdu pri súčasnom zaistení proporcionality a spravodlivosti konania ako celku. Konanie vo veci pokračuje pred mestským súdom, kde bude mať sťažovateľ k dispozícii riadne opravné prostriedky.

21. Z už uvedených dôvodov považuje konateľka ústavnú sťažnosť za nedôvodnú.

III.3. Vyjadrenie konateľa – zúčastnenej osoby:

22. Konateľ žalovanej v podaní z 28. októbra 2025 konštatoval dôvodnosť ústavnej sťažnosti. Akcentoval, že nedostatok riadneho zastúpenia žalovanej (udelenie plnej moci oboma konateľmi) vedie k záveru, že žalovaná nebola riadne zastúpená právnym zástupcom.

23. Označené rozhodnutia ústavného súdu považuje za relevantné aj pre tu prejedávanú vec, a preto je namieste zaoberať sa prípadnou arbitrárnosťou posúdenia procesnoprávnej otázky (ne)platnosti plnomocenstva (oprávnenie konať v mene obchodnej spoločnosti) najvyšším súdom, a to z dôvodu, že posúdenie tejto otázky je zásadné pre postup okresného súdu, ktorý vec postúpil mestskému súdu.

24. S prihliadnutím na rozhodovaciu činnosť ústavného súdu zdôraznil, že na prejedávaný prípad nemožno aplikovať § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

25. Konateľ napokon vyzdvihuje skutočnosť, že vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. III. ÚS 302/2023 bola konateľka priamo vyzvaná na vyjadrenie sa k ústavnej sťažnosti, pričom jej reakcia bola protichodná s tou, ktorú prezentuje v tomto konaní, a teda aj účelová. V ďalšom konateľ poukazuje na údajné protizákonné konania konateľky, ktoré dlhodobo poškodzujú žalovanú. V prebiehajúcich exekučných konaniach sa žalovaná nevie účinne brániť, a to práve v dôsledku nečinnosti konateľky.

III.4. Replika sťažovateľa:

26. Na výzvu ústavného súdu adresovanú sťažovateľovi na zaujatie repliky tento v stanovenej lehote a ani do dňa meritórneho prejednávania veci nereagoval.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

27. Ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní najvyššieho súdu

a zúčastnených osôb a obsahu ústavnej sťažnosti sťažovateľa, berúc do úvahy skutočnosti vyplývajúce z predmetného spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

28. Podstata námietky sťažovateľa súvisiacej s namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie je založená na tvrdení o arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu rozhodujúceho v spore o príslušnosť v kontexte posúdenia nosného argumentu týkajúceho sa oprávnenia konateľa konať za obchodnú spoločnosť s priamymi následkami na právo mať prístup k súdu (k tomu pozri aj bod 14 tohto nálezu).

29. V sťažovateľom označených rozhodnutiach (III. ÚS 302/2023, IV. ÚS 635/2024, I. ÚS 404/2025) ako zásadnú riešil ústavný súd otázku splnenia procesných podmienok na začatie konania pred ústavným súdom na podklade podanej ústavnej sťažnosti, dospel pritom k záveru o tom, že nedostatok právneho zastúpenia (chýbajúci podpis druhého konateľa) nebolo možné odstrániť obvyklým spôsobom – doplnením splnomocnenia, ktoré by bolo podpísané oboma konateľmi. Vadu plnomocenstva teda ústavný súd neposudzoval optikou platnosti či neplatnosti, ktorá je spojená s hmotnoprávnymi úkonmi (následkom čoho vylúčil možnosť aplikácie § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ale výlučne optikou preskúmavania splnenia procesných podmienok konania pred ústavným súdom. V podstatnom zároveň zdôraznil, že nemôže z titulu svojho postavenia vyhodnotiť ani to, či sťažovateľ prejavil vôľu podať ústavnú sťažnosť, keďže by tým neprípustným spôsobom zasiahol do tvorby vôle právnickej osoby a jej interných vzťahov (riešil by konflikt medzi konateľmi a zároveň spoločníkmi obchodnej spoločnosti). Uvedené skutočnosti (povinnosť preskúmavania splnenia procesných podmienok konania pred ústavným súdom a chýbajúca právomoc preskúmať skutočnú vôľu obchodnej spoločnosti podať ústavnú sťažnosť) sú tými skutočnosťami, ktoré potvrdzujú záver konateľky o tom, že označené rozhodnutia ústavného súdu majú odlišný procesný kontext, a preto sú na tu prejednávanú vec neaplikovateľné (pozri argument v bode 19 tohto nálezu). Špecifické postavenie ústavného súdu ako orgánu ochrany ústavnosti, ako aj špecifický typ konania, ktorého predmetom je posúdenie ústavnosti, sú tými skutočnosťami, ktoré odlišujú procesný kontext konania pred ústavným súdom od procesného kontextu konania pred všeobecnými súdmi, ktorý je predmetom skúmania v konaní o tejto ústavnej sťažnosti.

30. Naproti tomu závery prezentované ústavným súdom vo veci sp. zn. III. ÚS 589/2022 sú plne použiteľné aj v tu prejednávanom prípade týkajúcom sa posúdenia ústavnej udržateľnosti toho, či konanie určitej fyzickej osoby vykonávajúcej pôsobnosť štatutárneho orgánu pri uskutočňovaní procesných úkonov (podanie odporu v rámci upomínacieho konania) v čase jej konania predstavuje prejav vôle právnickej osoby. Je nesporné, že predmetom ústavného prieskumu vo veci vedenej pod sp. zn. III. ÚS 589/2022 bola arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť v otázke oprávnenia konateľa na podanie odvolania za dlžníka – obchodnú spoločnosť. V konkrétnych okolnostiach veci bola dlžníkom totožná žalovaná. Predmetom teda bolo posúdenie dodržania predpísaného spôsobu konania štatutárneho orgánu pri podávaní opravného prostriedku. Takto zadefinovaný predmet ústavného prieskumu vo veci sp. zn. III. ÚS 589/2022 je z procesnoprávneho hľadiska totožný s tým, ktorý je predmetom skúmania v tejto veci (bod 14 tohto nálezu), a preto sú premisy vyjadrené ústavným súdom v predmetnej veci relevantné, tak ako na to poukazuje aj najvyšší súd v napadnutom uznesení (bod 7 tohto nálezu) aj v tu prejednáwanej veci.

31. Rozhodovacia činnosť všeobecných súdov, ako aj názory akademickej obce vychádzajú z toho, že prípadný rozpor záujmov medzi osobou oprávnenou za právnickú osobu konať a právnickou osobou je potrebné riešiť prostredníctvom hmotnoprávneho predpisu (§ 135a Obchodného zákonníka). Nevylučuje sa ani to, že súd bude konať s osobou, ktorej záujmy sú v rozpore so záujmami právnickej osoby. Prípadné následky tejto kolízie záujmov si môže právnická osoba zosobňovať proti tomuto subjektu napríklad v rozsahu § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka uplatňovaním nároku na náhradu škody (ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J. MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J. TOMAŠOVIČ, M. a kol. *Civilný sporový poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 242.). Obdobné závery vyplývajú aj z už citovaného uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/177/2009 z 30. júna 2010 (bod 7 tohto nálezu), z ktorého v konečnom dôsledku najvyšší súd v napadnutom uznesení vychádzal.

32. Táto nosná premisa bola najvyšším súdom podporená závermi ústavného súdu vyjadrenými v už spomínanej veci sp. zn. III. ÚS 589/2022, v ktorej ústavný súd akcentoval relevantnosť konštatovania, že oprávnenie spoločníka a konateľ'a na podanie odvolania za dlžníka (obchodná spoločnosť) je dané podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka (zastupovať iného nemôže ten, ktorého záujmy sú v rozpore so záujmami zastúpeného).

33. Aj keď nosným dôvodom ústavným súdom vydaného kasačného nálezu sp. zn. III. ÚS 589/2022 z 12. októbra 2023 bol nedostatok odôvodnenia súdneho rozhodnutia pri riešení otázky rozporu záujmov štatutárneho orgánu právnickej osoby so záujmami tejto právnickej osoby, ústavný súd uložil všeobecnému súdu (bod 39 označeného nálezu) zohľadniť prípustnosť analogického použitia § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj na vzťah spoločnosti s ručením obmedzeným a jej konateľ'a s následnou povinnosťou ustálenia toho, či hypotéza o rozpore záujmov je medzi konateľkou a obchodnou spoločnosťou naplnená s povinnosťou dôsledného odôvodnenia. V prípade pozitívneho výsledku uložil ústavný súd všeobecnému súdu hľadať procesné riešenie, ktoré bude dbať na proporcionalitu vo vyvážení základných práv zúčastnených.

34. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje relevantnosťou § 135a ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka o zodpovednosti konateľ'a za vzniknutú škodu v tu prejednávanvej veci a nevyhnutnosťou aplikácie tohto ustanovenia a zároveň namieta analogickú aplikáciu § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka. S prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci celkom neopodstatnene.

35. Podľa § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka platí: „Konatelia sú povinní vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov. Najmä sú povinní zaobstarať si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo spoločnosti spôsobiť škodu alebo ohroziť jej záujmy alebo záujmy jej spoločníkov, a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy, záujmy len niektorých spoločníkov alebo záujmy tretích osôb pred záujmami spoločnosti.“

36. Ústavný súd už zdôraznil, že pravidlo obsiahnuté v § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka upravuje tzv. povinnosť lojality, ktorá prikazuje štatutárnemu orgánu za každých okolností uprednostniť záujmy spoločnosti nielen pred vlastnými záujmami, ale aj pred záujmami len niektorých spoločníkov alebo záujmami tretích osôb. Zo znenia tohto ustanovenia nevyplýva zákaz pre konateľ'a konať v mene spoločnosti v prípade, ak je v konflikte záujmov, práve naopak, platí, že

ani takýto stret záujmov konanie v mene spoločnosti nevyučuje. Keďže vo vzťahu medzi obchodnou spoločnosťou a jej štatutárnym orgánom právna úprava nezakazuje konateľom konať, právnym následkom porušenia povinnosti lojality nebude neplatnosť právneho úkonu, ale „len“ zodpovednosť konateľa za vzniknutú škodu podľa § 135a ods. 2 Obchodného zákonníka (m. m. III. ÚS 302/2023).

37. Predmetom konania pred všeobecnými súdmi (v rámci ktorého vznikol spor o príslušnosť, o ktorej rozhodoval najvyšší súd) je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa proti žalovanej obchodnej spoločnosti domáha žalobca, pričom konateľka v odpore vznesla tvrdenia o tom, že sa bezdôvodne obohatil konateľ na úkor žalobcu, keďže sa osobne (nie samotná žalovaná ako obchodná spoločnosť) dohodol na poskytnutí peňažného plnenia. Žalobca má preto podľa jej názoru právo žiadať o vrátenie plnenia konateľa ako fyzickú osobu, a nie obchodnú spoločnosť, ktorej by tým mohla vzniknúť škoda.

38. Patová situácia, ktorá tu existuje ako následok skutočnosti, že stret záujmov sa dotýka konateľov žalovanej obchodnej spoločnosti, ktorí sú zároveň jej jedinými spoločníkmi, pričom ani jeden z konateľov nemôže konať samostatne, ale vyžaduje sa spoločné konanie oboch konateľov, by sa nevyhnutne musela preniesť aj do roviny prípadného konania o náhrade škody podľa ustanovení Obchodného zákonníka (náhrada škody obchodnej spoločnosti proti konateľovi zodpovednému za prípadnú škodu). Argumentáciu sťažovateľa o nevyhnutnosti aplikovania § 135a ods. 2 Obchodného zákonníka o zodpovednosti konateľa za vzniknutú škodu (bod 10 tohto nálezu) je preto potrebné odmietnuť. Možnosť iniciovať prípadné konanie o náhradu škody podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka zo strany obchodnej spoločnosti je za týchto okolností takmer s istotou vylúčená.

39. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, ktoré spočíva okrem iného na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu, pričom pri riešení (rozhodovaní) konkrétnych prípadov sa nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07). Základom interpretácie a aplikácie každej právnej normy v materiálnom právnom štáte je určenie účelu právnej úpravy, vymedzenie jej rozsahu a identifikácia jej obsahu (m. m. II. ÚS 171/05). Samozrejme, i v týchto prípadoch sa musí vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu a aplikáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii (m. m. III. ÚS 72/2010, I. ÚS 484/2019).

40. Právo na prístup k súdu, o ktoré v konkrétnych okolnostiach veci ide, je nevyhnutnou, imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces a tvorí jeho esenciálny prvok (III. ÚS 875/2016 a rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu z 21. 2. 1975, sťažnosť č. 4451/70, body 35 – 36). Nemá však absolútny charakter a môže podliehať obmedzeniam zo strany štátu. Právo na prístup k súdu však nemožno obmedziť takým spôsobom alebo do takej miery, že to naruší samotnú podstatu daného práva. Okrem toho obmedzenie práva na prístup k súdu nebude v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne čl. 46 ods. 1 ústavy) ani v prípade, že nesleduje legitímny cieľ, a ani v prípade, že medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom nie je primeraný vzťah proporcionality (Grécko-katolícka farnosť Lupeni a iní proti Rumunsku, sťažnosť č. 76943/11, rozsudok z 29. 11. 2016, § 89).

41. Posúdenie oprávnenia konateľ a konať za obchodnú spoločnosť (žalovanú) tak, ako sa ho domáha sťažovateľ (bez analogickej aplikácie § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, k tomu pozri bod 9 tohto nálezu), by s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prejednávanej veci (bod 38 tohto nálezu) predstavovalo prílišný formalizmus brániaci riadnemu výkonu spravodlivosti a znemožňujúci žalovanej obchodnej spoločnosti prejednať spor meritórne s následkom porušenia jej práva na prístup k súdu, čo judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva odmieta (k tomu pozri Kart proti Turecku, sťažnosť č. 8917/05, rozsudok Veľkej komory z 3. 12. 2009, § 79 *in fine*).

42. Právo na prístup k súdu pritom predstavuje pozitívny záväzok štátu zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné, čo v konkrétnych okolnostiach veci možno dosiahnuť len prostredníctvom pokračovania v spore pred mestským súdom, ktorému bola vec po podaní odporu predložená na rozhodnutie.

43. Reflektujúc podstatnú časť napadnutého uznesenia (bod 7 tohto nálezu), ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd postupoval v súlade s požiadavkami obsiahnutými v jeho uznesení sp. zn. 4Cdo/177/2009 (bod 38 tohto nálezu) a preskúmal skutočnosti vedúce k záveru o tom, že medzi obchodnou spoločnosťou (žalovaná) a konateľom je stret záujmov, ktorý je nevyhnutné s prihliadnutím na existujúcu patovú situáciu riešiť analogicky § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

44. Už len pre úplnosť k námietke konateľky, ktorou brojí proti možnosti ústavného súdu revidovať právny názor najvyššieho súdu vyjadrený v napadnutom uznesení (bod 16 *in fine* tohto nálezu), ústavný súd akcentuje, že si je vedomý svojho postavenia nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti stojaceho mimo sféru všeobecného súdnictva, do ktorého právomoci ale patrí ústavnoprávny prieskum interpretácie a aplikácie práva všeobecným súdom v zmysle ich zlučiteľnosti s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť vtedy, ak by konanie alebo rozhodovanie všeobecného súdu bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). Uvedené však nerobí z ústavnej sťažnosti mimoriadny opravný prostriedok. Bežnou súčasťou ústavného prieskumu sú pritom aj rozhodnutia procesnoprávnej povahy, resp. nemeritórne súdne rozhodnutia (I. ÚS 327/2010, I. ÚS 207/07). V kontexte námietky o predčasnosti ústavnej sťažnosti (bod 17 tohto nálezu) odkazuje ústavný súd na uznesenie o prijatí časti ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, v ktorej sa otázkou oprávnenosti zaoberať sa rozhodnutím o príslušnosti s poukazom na to, že sa ním rozhoduje o procesnoprávnej otázke s konečnou platnosťou, ústavný súd zaoberal (bod 15 uznesenia ústavného súdu z 25. septembra 2025). Okrem toho proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu vydanému vo veci príslušnosti súdu konať nie je prípustný riadny ani mimoriadny opravný prostriedok, a preto nie je dôvodná ani námietka konateľky o nezohľadnení princípu subsidiarity vo veci konať (bod 17 tohto nálezu).

45. Na podklade už uvedenej argumentácie k jednotlivým námietkam sťažovateľa (body 29 až 42 tohto nálezu) preto ústavný súd uzavrel, že v postupe najvyššieho súdu pri rozhodovaní vo veci určenia príslušnosti súdu vo veci konať neidentifikoval také nedostatky ústavnoprávnej intenzity, na základe ktorých by mohol vysloviť porušenie sťažovateľom označených práv podľa ústavy a dohovoru.

46. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno hodnotiť ako arbitrárne či ústavne neudržateľné. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je dostatočne podrobne, zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnené, pričom jeho závery o nevyhnutnosti analogickej aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka s poukazom na konkrétne okolnosti veci napĺňajú požiadavku materiálneho právneho štátu so zaistením toho, že prijaté riešenie bude akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti, a sú zároveň ústavne udržateľné, čo vylučuje vyslovenie porušenia sťažovateľom označených práv na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie.

47. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto nálezu, a ústavnej sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie napadnutým uznesením najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, nevyhovet (§ 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde *a contrario*).

V.

48. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Vzhľadom na to, že sťažovateľ svoje tvrdenia prezentované v ústavnej sťažnosti neobhájil, ústavný súd mu náhradu trov konania nepriznal.

VI.

49. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu